

Hjelpelinjen for spilleavhengige

Samtalestatistikk 2008

Innhold

1.	Innledning	s	3
2.	Samtalene til Hjelpelinjen	s	4
3.	Samtaler fra eller om spillere	s	5
4.	De som ringer	s	8
5.	Spillerne som samtalene handler om	s	10
6.	Om spillingen (pengespill)	s	12
7.	Konsekvenser for spiller (pengespill)	s	20
8.	Spill uten penger	s	22
9.	Vedlegg	s	25

1. Innledning

Hjelpelinjen for spilleavhengige ble åpnet 28. april 2003 som et prøveprosjekt. Fra 2005 er telefonen videreført som permanent ordning.

Målsettingen med Hjelpelinjen er:

- hjelpe mennesker i krise
- vise til annen hjelp, blant annet behandling
- samle informasjon om spilleavhengighet

Hjelpelinjen er organisert som et samarbeid mellom Lotteritilsynet og Sykehuset Innlandet HF Sanderud. Lotteritilsynet har resultatansvar og ansvar for informasjon og marknadsføring, mens telefonen fysisk er lagt til ”Avdeling for rusrelatert psykiatri og avhengighet”, en sengepost ved Sykehuset Innlandet HF Sanderud.

Ved sykehuset er det tilsatt daglig leder for Hjelpelinjen. Telefonen er betjent av helsepersonell som har fått spesialopplæring.

Denne samtalestatistikken er utarbeidet på grunnlag av informasjon fra samtaler som ble gjennomført i 2008. Samtalene følger ikke en fast struktur siden det er innringer som i stor grad avgjør innholdet i samtalen. Fordi samtalen skjer på innringernes premisser, har vi ikke like mye informasjon fra hver innringer. Dette gjør at statistikkene på flere punkt ikke har data fra alle innringerne.

Registrerte data gir likevel viktig informasjon om pengespillproblemer, og gir en pekepinn på hvordan pengespillproblemer utvikler seg i befolkningen.

Hjelpelinjen får også en del samtaler om personer som spiller spill som ikke blir regnet som lotteri- eller pengespill. Fra og med 2007-statistikken har samtaler om slike spill blitt presentert for seg. I 2008 mottok Hjelpelinjen 157 samtaler der spiller utelukkende hadde problem med spill som ikke er pengespill.

To forhold gjør at en del prosentvise resultat om hvilke spill som blir omtalt ikke direkte er sammenlignbare med tidligere år. Den ene årsaken er at tallet på samtaler om gevinstautomater har hatt stor reduksjon. Den andre årsaken er at spill som ikke er pengespill siden 2007 er presentert for seg. Dette bidrar til at prosentgrunnlaget for pengespill er mindre enn tidligere, noe som igjen kan medføre større prosentandeler for de andre spillene enn gevinstautomater og spill uten penger.

Dette statistikkheftet for 2008 er den femte årlige statistikkpakken fra Hjelpelinjen.

2. Samtalene til Hjelpelinjen

Samtalen gjelder	2003 (fra 28. april)	2004	2005	2006	2007	2008		Totalt
enkeltpersoner med spilleproblemer	2 237	2 276	2 133	1 792	1 117	814	60 %	10 369
andre seriøse innringere	288	199	227	274	276	171	13 %	1 435
useriøse / feilringinger	540	1 059	1 145	1 074	824	380	28 %	5 022
sum	3 065	3 534	3 505	3 140	2 217	1 365	100 %	16 826

Siden starten våren 2003 har Hjelpelinjen for spilleavhengige besvart nærmere 17 000 samtaler. Nær 10 400 har handlet om enkeltpersoner med spilleproblemer.

I 2008 ble det gjennomført 814 samtaler fra eller om spillere. I tillegg fikk linjen 171 andre oppringninger fra andre seriøse innringere.

Hjelpelinjen mottar en del useriøse samtaler eller feilringinger. I 2008 utgjorde slike 28 %. Disse samtalene er imidlertid korte og utgjør en liten del av total samtaletid.

Innringere (seriøse samtaler)	2003 (fra 28. april)	2004	2005	2006	2007	2008
spillere	63 %	60 %	57 %	55 %	40 %	37 %
pårørende/venner	22 %	29 %	31 %	31 %	41 %	43 %
profesjonelle	3 %	4 %	5 %	5 %	4 %	6 %
arbeidsgivere	0,5 %	0,8 %	0,8 %	1,2 %	0,9 %	0,7 %
ukjent	8 %	2 %	0,8 %	1,4 %	1,2 %	6 %
andre	4 %	3 %	4 %	6 %	12 %	7 %
selvhjelpsgrupper	<i>i "andre"</i>	0,6 %	0,8 %	0,6 %	0,2 %	0,3 %
sum	100 % (2 525)	100 % (2 475)	100 % (2 360)	100 % (2 066)	100 % (1 393)	100 % (985)

Samtaler fra pårørende og spillere utgjør flest samtaler (i 2008 hhv 37 % og 43 %).

En liten del av de seriøse samtalene (171 i 2008) er utelatt fra den videre gjennomgangen. Dette er samtaler av mer generell karakter, for eksempel med journalister og helsepersonell der samtalene ikke handler om enkeltspillere. Disse samtalene inngår som en naturlig del av Hjelpelinjens daglige drift, men er ikke relevant i statistisk analyse av spillere og deres problemer.

3. Samtaler fra eller om spillere

Dette er samtaler der spiller eller andre på vegne av spillerne har ringt Hjelpelinjen.

Samtaler per måned

Samtaler fra eller om enkeltspillere	2003	2004	2005	2006	2007	2008
januar		227	197	183	107	70
februar	Linjen åpnet 28. april 03	217	192	188	155	58
mars		231	197	231	148	57
april	100	201	198	177	99	83
mai	463	177	186	211	110	63
juni	308	178	187	172	86	47
juli	222	159	142	119	61	62
august	201	148	183	80	48	61
september	283	162	152	94	75	61
oktober	303	212	162	120	69	105
november	192	186	198	117	91	84
desember	165	178	139	100	68	63
totalt	2 237	2 276	2 133	1 792	1 117	814

Siden starten i 2003 har Hjelpelinjen mottatt 10 369 samtaler som handler om spillere. 2008 var det første hele året der hjelpetelefonen har hatt redusert trafikk som følge av automatforbudet i 2007. Reduksjonen de siste to forutgående år må sees i sammenheng med seddelforbudet på gevinstautomater som ble innført 1. juli i 2006 og automatforbudet som trådte i kraft 1. juli 2007.

Trafikken andre halvår 2008 er omtrent på samme nivå som andre halvår 2007.

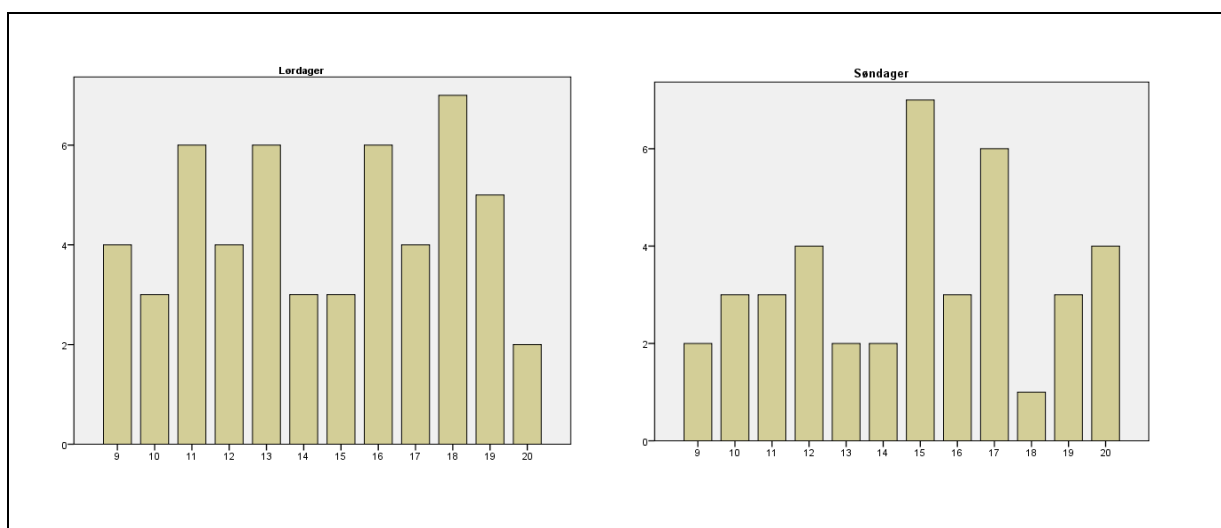
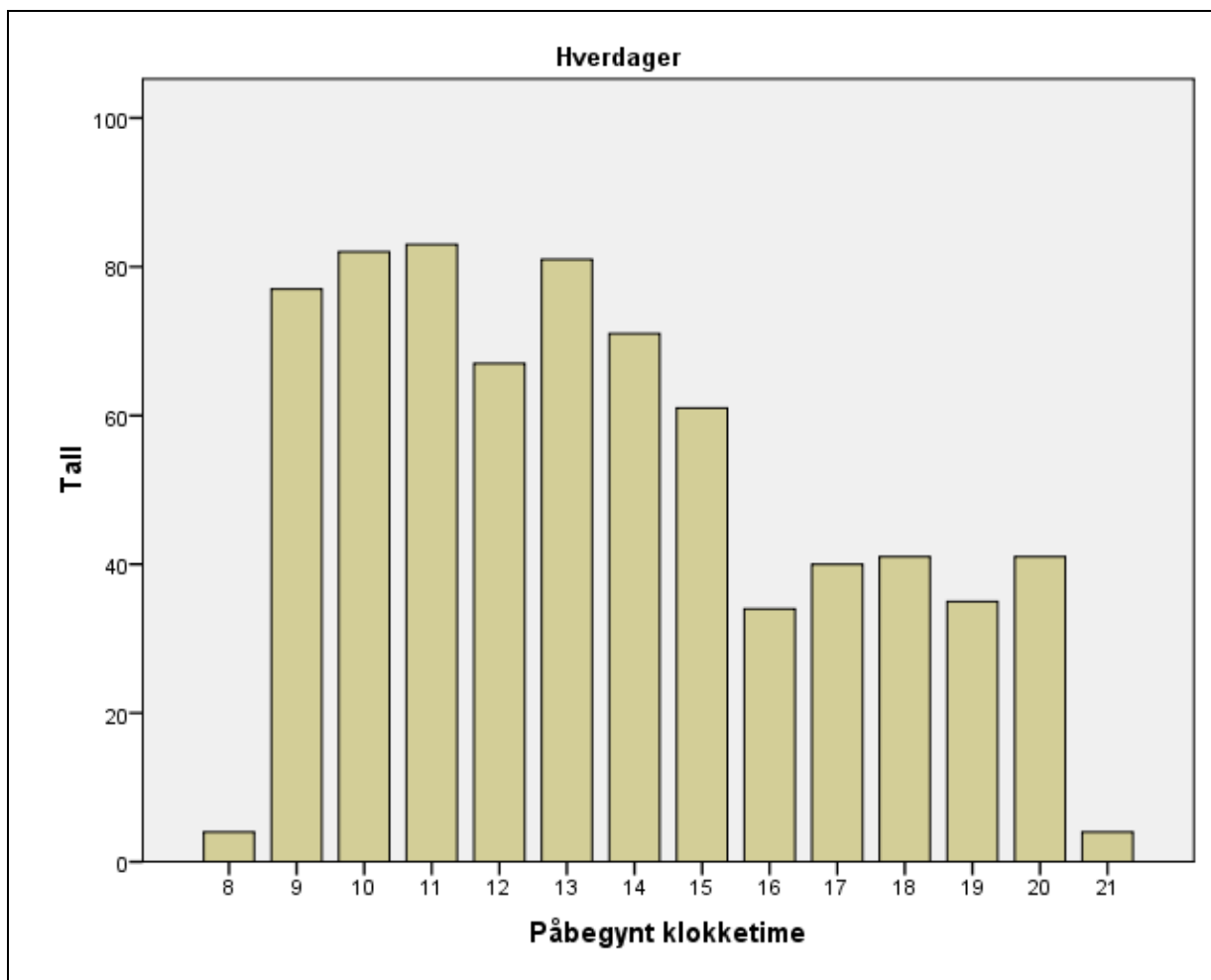
Gjennom hele 2008 har hjelpetelefonen vært åpen fra 09.00 – 21.00, 7 dager i uken. Under viser vi trafikken per ukedag og per time.

Samtaler per ukedag

(fra eller om spillere)	2008	
	antall	prosent
mandag	166	20 %
tirsdag	156	19 %
onsdag	146	18 %
torsdag	132	16 %
fredag	121	15 %
lørdag	53	7 %
søndag	40	5 %
Total	814	100 %

Det er flest samtaler på hverdager.

Samtaler per påbegynt klokke-time 2008

På hverdager er trafikken spredt over hele åpningstiden, men færre samtaler fra ettermiddagen. Også i helgene er trafikken fordelt gjennom hele åpningstiden.

Lengde på samtalene i 2008

	Gjennomsnittlig varighet	Antall samtaler ¹	Totalt tidsbruk for samtalene	Total tidsbruk i prosent
samtaler som handler om spillere	22 min 44 sek	808	306 timer	87 %
andre reelle samtaler	12 min 43 sek	170	36 timer	10 %
useriøse eller feilringinger	1 min 39 sek	368	10 timer	3 %
totalt alle typer samtaler	15 min 42 sek	1 346	352 timer	100 %

Samtaler fra eller om spillere varte i gjennomsnitt nærmere 23 minutter. Den korteste varte i 17 sekunder, og den lengste i 1 time og 54 minutter. Andre seriøse samtaler, for eksempel fra media, behandlere eller støttegrupper varte i snitt nærmere 13 minutter.

Useriøse telefoner eller feilringinger har en snittvarighet på under 2 minutter. Disse utgjorde i 2008 28 % av samtalene, men de er korte og utgjorde bare 3 % av reell samtaletid ved Hjelpelinjen.

Om lag 350 timer i total samtaletid utgjør nær 15 døgn med kontinuerlig samtale på hjelpetelefonen.

I 2007 varte samtalene fra eller om spillere i snitt 22 minutter og 33 sekunder, og total tidsbruk for alle samtaler ved Hjelpelinjen var 476 timer.

Hjelp som er gitt i samtalene

Samtaler fra eller om spillere:	2005	2006	2007	2008	
	prosent	prosent	prosent	tall	prosent
støtte/veiledning	70 %	76 %	77 %	637	78 %
informasjon om behandling	72 %	74 %	70 %	501	62 %
økonomisk rådgivning	39 %	47 %	43 %	357	44 %
informasjon om selvhjelps- og støttegrupper	53 %	58 %	46 %	179	22 %
generell informasjon	39 %	34 %	31 %	161	20 %
oppfølgingssamtale	17 %	19 %	16 %	49	6 %
annen informasjon	7 %	5 %	5 %	16	2 %
N (antall)	2 133	1 792	1 117	814	100 %

Det er oftest gitt støtte/veiledning og informasjon om behandlingstilbud. I forholdsvis mange samtaler er det også gitt økonomisk rådgiving. I 2008 er det færre samtaler der det er gitt informasjon om selvhjelps- og støttegrupper.

I alle samtaler vil innringer få en form for støtte og veiledning, men når samtalene også har et mer presist mål er støtte/veiledning nødvendigvis ikke registrert.

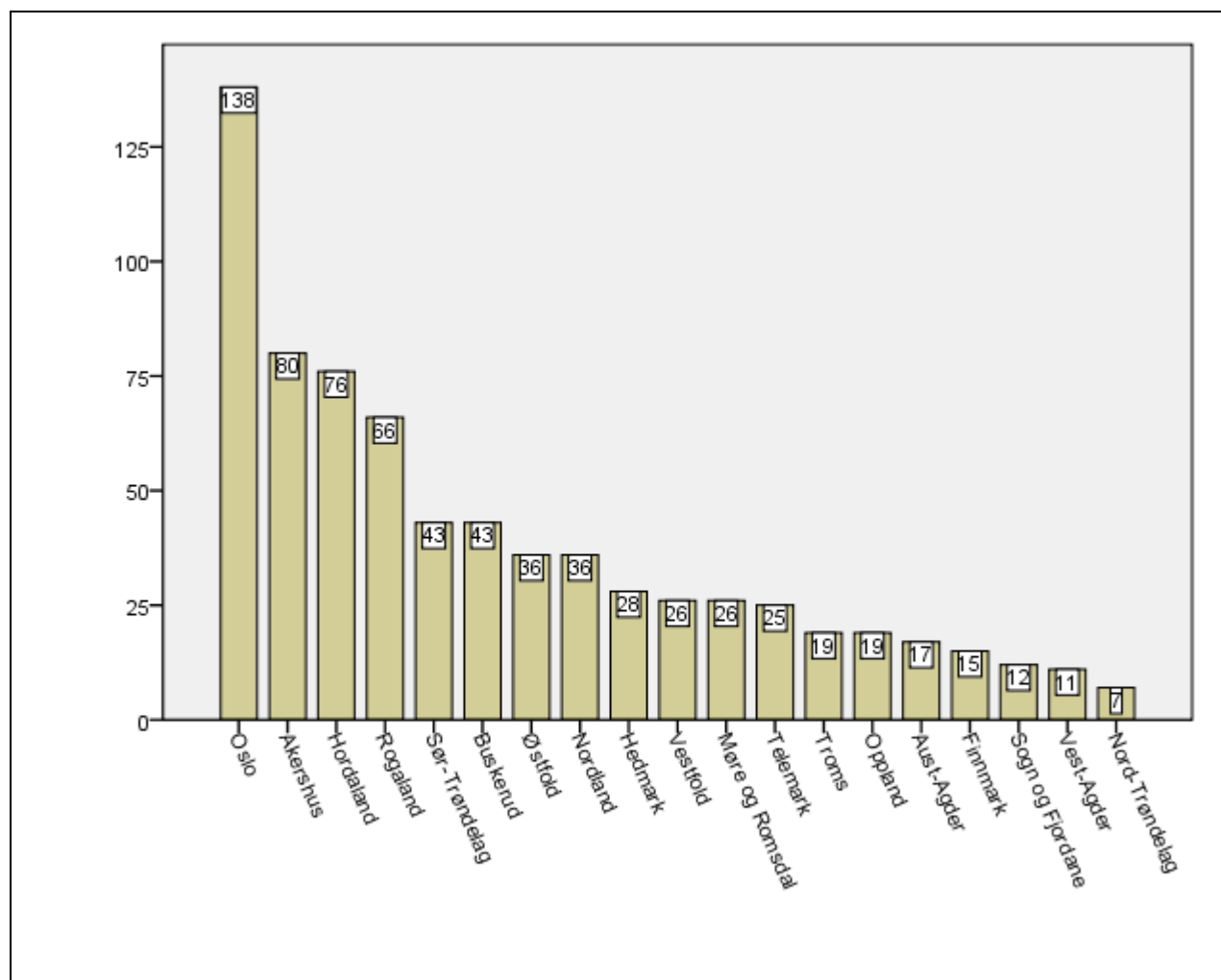
For 79 samtaler er det ikke registrert hvilken hjelp som er gitt i 2008.

¹ 19 samtaler er ikke registrert med varighet.

4. De som ringer

Gjennomgangen er avgrenset til spillere eller de som ringte på vegne av spillere. Hjelpelinjen har i tillegg hatt 171 andre seriøse samtaler som ikke er medregnet.

Fylkesvis fordeling av samtaler om spillere i 2008

Som i 2007 kom det også i 2008 flest samtaler fra Oslo, Akershus og Hordaland.

I tillegg er det 91 samtaler der spillerens hjemfylke ikke er registrert.

I den videre gjennomgangen er spillerne som samtalerne handler om presentert i to grupper:

I den første gruppen viser vi resultat om spillere som har problem med pengespill. I denne gruppen er det også *noen som i tillegg* har problem med spill som ikke er pengespill. Her inngår totalt 657 samtaler.

I den andre gruppen viser vi resultat om spillere som utelukkende har problem med spill som ikke er pengespill. Her inngår totalt 157 samtaler.

Hvem ringer om spillerne?	Pengespill er problemspill prosent	Spill uten penger er problemspill prosent	Totalt prosent
spillerne selv	51 %	16 %	44 %
pårørende eller venner	44 %	80 %	51 %
profesjonelle (f.eks. lege eller sos.ktr.)	2 %	3 %	2 %
arbeidsgiver	0,8 %	0,6 %	0,7 %
ukjent	2 %	0,6 %	2 %
total	100 %	100 %	100 %
N (antall)	657	157	814

De fleste samtale blir ringt inn av pårørende/venner eller spillerne selv. Der pengespill er problemspill ringte spillerne selv i 51 % av samtale. De fleste andre, 44 %, kom fra pårørende eller venner.

For de som bare har problem med spill uten penger blir 4 av 5 samtaler ringt inn av pårørende.

Tidligere samtale om samme spiller?	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
nei	77 %	80 %	78 %
ja	15 %	17 %	15 %
ikke tema / usikker	8 %	3 %	7 %
total	100 %	100 %	100 %
N (antall)	657	157	814

I de fleste samtale (78 %) er spilleren omtalt ved Hjelpelinjen for første gang, og som det fremgår er det også en del samtaler der spiller eller andre har ringt før (15 %). Vi har ikke tall for hvor ofte man eventuelt har ringt.

Siden det i tillegg er en del samtaler der det ikke er registrert om en har ringt før eller ikke, blir andelene for tidligere samtale minimumsandelere. I en rekke analyser er det gunstig å ikke telle samme spiller mer enn en gang. Da blir utvalget avgrenset til samtaler der spiller er omtalt for første gang (de som er registrert med "nei" i registreringsfeltet).

5. Spillerne som samtalene handler om

86 % av samtalene er gjennomført om mannlige spillere. Tabellen under viser alle samtaler der spillers kjønn er registrert.

Spillerens kjønn	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
kvinne	15 %	6 %	14 %
mann	85 %	94 %	86 %
N (antall)	637	154	791

For å unngå at spillere blir talt flere ganger viser vi i tallene nedenfor en avgrensning til førstegangs samtaler der kjønn, alder, sivil status og hovedinntektskilde er registrert.

Spillerens kjønn	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
kvinne	17 %	7 %	15 %
mann	83 %	93 %	85 %
N (antall)	502	124	626

Spillerens alder	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
under 18 år	2 %	57 %	14 %
18-24 år	24 %	31 %	26 %
25-39 år	40 %	12 %	34 %
40-59 år	29 %	0,8 %	23 %
60 år og eldre	5 %	0 %	4 %
N (antall)	434	121	555

Blant spillere med pengespillproblemer er andelen menn 83 %, og 2 % er under 18 år. Ser vi på samtaler der problemet bare gjelder spill uten penger er andelen menn enda større og over halvparten av samtalene gjelder barn / ungdom under 18 år.

Blant spillere med pengespillproblemer handler de fleste samtalene om spillere i aldersgruppene 25 til 39 år (40 %) og 40 til 59 år (29 %).

Spillernes snittalder er 31,1 år (N= 555).

For spillere med pengespillproblemer er snittalderen 34,5 år (N=434). For spillere der problemspill bare er spill uten penger er snittalderen 18,9 år (N=121).

Snittalder for spillere med pengespillproblemer er 32,5 år for menn og 44,3 år for kvinner.

Spillerens sivile status	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
bor alene	32 %	15 %	29 %
bor hos foreldre/andre foresatte	9 %	71 %	22 %
enslig forsørger	4 %	2 %	4 %
gift/samboer	53 %	12 %	44 %
annet	2 %	0 %	1 %
N (antall)	455	119	574

Spillerens hovedinntektskilde	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
lønnsinntekt	71 %	21 %	62 %
trygd eller andre støtteordninger	18 %	6 %	16 %
lommepenger	4 %	62 %	15 %
studielån	6 %	10 %	7 %
annet	0,9 %	0,9 %	0,9 %
N (antall)	466	111	577

Der vi har kunnskap om sivil status og inntektskilde ser vi at vel halvparten av spillere med pengespillproblemer er gifte eller samboere. Vi ser også at over to tredjedeler av dem har lønnsinntekt som hovedinntektskilde. Spillere med utelukkende problematisk forhold til spill uten penger bor oftest hjemme hos foreldrene og har lommepenger som inntektskilde.

Hvor har innringer fått vite om telefonnummeret 800 800 40?

	Pengespill er problemspill	Spill uten penger er problemspill	Totalt
Internett	56 %	54 %	56 %
telefonkatalog /opplysningstj.	7 %	8 %	7 %
automat (klistrelapp)	3 %	0 %	2 %
familie / venner / kollega	9 %	8 %	8 %
lege, sos.ktr., annet off. ktr.	9 %	16 %	11 %
TV/tekst-TV	3 %	7 %	4 %
avis / blad /magasin	7 %	15 %	9 %
brosjyre / tippemateriell	9 %	0 %	7 %
radio	0,5 %	0 %	0,4 %
arbeidsgiver	1 %	0 %	0,8 %
annet	2 %	5 %	3 %
N (antall)	419	106	525

Utvalget er avgrenset til førstegangs samtaler der dette har vært tema².

Internett blir oftest nevnt som kilde til Hjelpelinjen.

² 108 samtaler er ikke medregnet fordi dette ikke var tema eller fordi innringer var usikker.

6. Om spillingen (pengespill)

Pengespill³ som er omtalt i samtalene

En del innringere nevner flere spill som problematiske.

	2008			
	Alle samtaler		Blant 1.gangs samtaler	
Pengespill nevnt som problematiske				
poker	320	49 %	270	53 %
odds	149	23 %	130	26 %
kasinospill (nett)	139	21 %	120	24 %
tipping	92	14 %	81	16 %
hest	87	13 %	73	14 %
bingoautomater	69	11 %	54	11 %
bingo	50	8 %	43	8 %
andre pengespill	47	7 %	41	8 %
Keno	31	5 %	29	6 %
Lotto / Extra	31	5 %	23	5 %
skrapelodd	22	3 %	15	3 %
andre kortspill	14	2 %	12	2 %
gevinstautomater	29	4 %	20	4 %
usikker / vil ikke si	3	0,5 %	2	0,4 %
ikke tema	52	8 %	14	3 %
N (antall)	657		508	

I 2008 er poker nevnt for omtrent halvparten av spillerne. Dette gjelder alle samtaler, men også når en avgrenser til førstegangs samtaler. Forholdsvis mange nevner også oddsspill eller kasinospill. Gevinstautomater blir fortsatt nevnt i noen samtaler. Disse automatene ble fjernet fra markedet i 2007, og når de fortsatt blir omtalt ved Hjelpelinjen er dette hovedsakelig knyttet til tidligere automatspill.

Automatforbudet i 2007 bidrog til færre samtaler til Hjelpelinjen. Derfor vil enkelte spill i 2008 ha en større prosentvis andel enn i 2007. Endring i henvendelser knyttet til ulike spill blir dermed bedre å se i forhold til reelle tall.

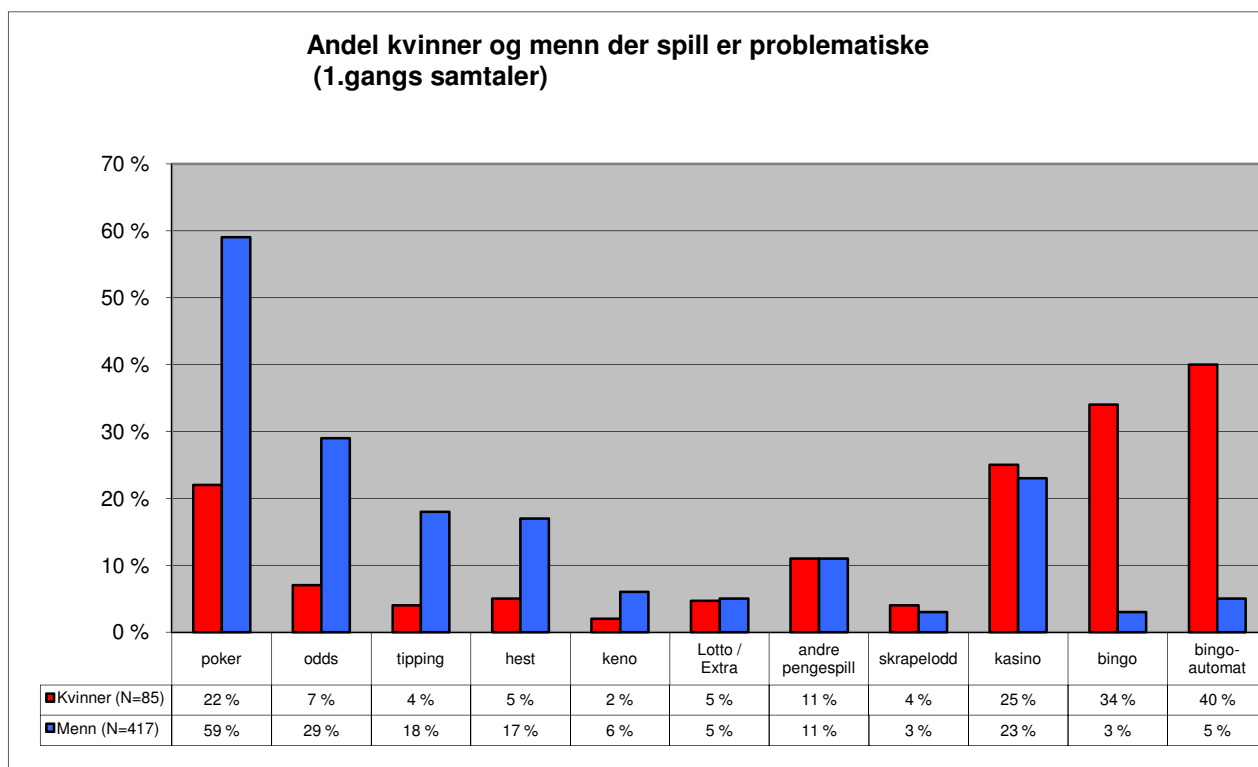
Som et bilde på hvilke spill som er problematiske bruker vi resultatene fra førstegangs samtalene. Da unngår vi å telle samme spiller flere ganger, og i tillegg ser vi at det i denne gruppen er langt færre (3 %) som ikke har oppgitt hvilke spill man har problemer med.

Siden flere har ringt Hjelpelinjen flere ganger avgrenser vi videre gjennomgang av type spill til førstegangs samtaler.

³ Også her er de som utelukkende har nevnt spill uten penger presentert for seg. I 57 samtaler er spill uten penger nevnt for spillere som også har nevnt pengespill. I førstegangs samtaler utgjør dette 49 samtaler.

Problematiske pengespill i forhold til kjønn og alder

Gjennomgangen er avgrenset til førstegangs samtaler.

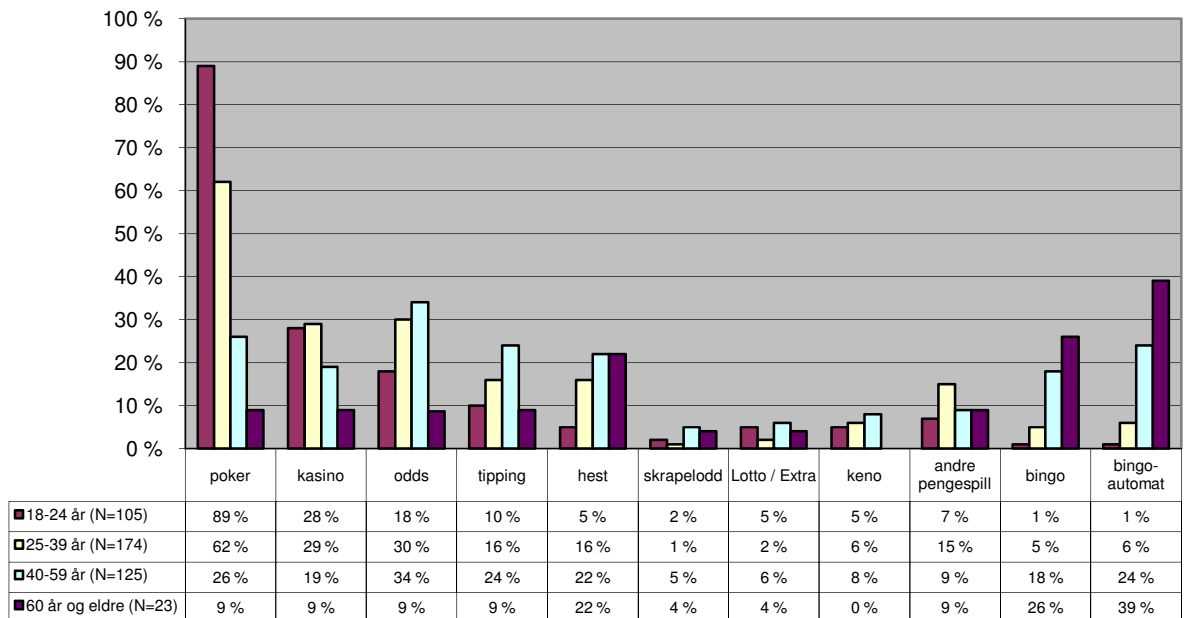

Samtalene ved Hjelpelinjen handler totalt sett oftest om menn, men bingo og bingoautomater blir oftere nevnt for kvinnelige spillere. Selv med langt færre kvinner enn menn omtalt ved Hjelpelinjen, er det reelt flere kvinner enn menn som blir omtalt med bingo (hhv 29 mot 14) og med bingoautomater (hhv 34 mot 20).

Mannlige spillere blir oftest omtalt i forhold til en rekke andre spill.

Andel i aldersgruppene der spill er problematiske

(blant 1.gangs samtaler)

Yngre spillere blir forholdsvis ofte omtalt for poker og kasinospill. Hestespill, bingo og bingoautomater er forholdsvis ofte nevnt for eldre spillere.

I 2008 er det bare 7 spillere som er under 18 år. Disse er ikke med i diagrammet som viser prosentvis fordeling, men alle 7 er omtalt med poker (100 %) og 3 også med kasinospill (43 %).

Når spillerne har problemer med mer enn ett spill er det også registrert hvilket som er hovedproblemspillet.

Hovedproblemspillet (eller det eneste)	tall	prosent
poker	217	43 %
odds	66	13 %
bingoautomater	40	8 %
kasinospill (nett)	40	8 %
hest	39	8 %
bingo	21	4 %
andre pengespill	21	4 %
tipping	7	1 %
Lotto / Extra	4	0,8 %
skrapelodd	3	0,6 %
keno	2	0,4 %
gevinstautomater	12	2 %
ikke tema	16	3 %
usikker / vil ikke si	2	0,4 %
spill uten penger	18	4 %
total	508	100 %

Oftest er poker hovedproblemspillet. Oddsspill er en forholdsvis klar nummer to, og deretter følger tre spill med like mange spillere. Dette er bingoautomater, kasinospill og hestespill.

Over Internett blir både poker og kasinospill utelukkende tilbudt fra utenlandske nettsted. Dermed utgjør minimum halvparten av henvendelsene til Hjelpelinjen problematisk spilling på spill som ikke er regulert i Norge.

Innringerne har kunnet nevne flere spill som problematiske, men tabellen under viser at de fleste likevel bare har nevnt ett spill.

Hvor mange spill som er nevnt (i 1. gangs samtaler)	tall	prosent
1 spill	263	52 %
2 spill	141	28 %
3 eller 4	77	15 %
5 eller flere	11	2 %
ikke registrert	16	3 %
total	508	100 %

Utviklingen 2006, 2007 og 2008 (hovedproblem - pengespill⁴)

Hovedproblemspill i 1. gangs samtaler	Seddelforbud 1. juli		Automatforbud 1. juli		1. halvår 2008	2. halvår 2008
	1. halvår 2006	2. halvår 2006	1. halvår 2007	2. halvår 2007		
Poker	58	68	82	114	110	107
Bingo / Bingo -automater ⁵	5	30	32	19	24	37
Odds / Tipping	22	23	25	38	37	36
Kasinospill	3	4	4	17	17	23
Hest	16	5	14	18	20	19
Skrapelodd	3	3	1	4	3	0
Lotto / Extra / Keno ⁶	3	2	3	8	3	3
Andre pengespill	7	8	6	18	6	15
Gevinstautomater	711	270	253	14	8	4
Ikke oppgitt	12	9	13	1	8	10
Total	840	422	433	251	236	254

Om en har spilt hovedproblemspillet på PC, mobiltelefon, terminaler eller TV:

	tall	prosent
PC / Internett hjemme	341	67 %
PC / Internett arbeid	24	5 %
PC / Internett annet sted	62	12 %
mobiltelefon	7	1 %
TV / annet	2	0,4 %
ikke PC eller mobil	119	23 %
usikker	4	0,8 %
ikke tema	36	7 %
total	508	100 %

Utvalget er også her avgrenset til førstegangs samtaler og spillere som har pengespillproblemer.

69 % av spillerne spiller hovedproblemspillet på en eller flere elektroniske plattformer.

Menn spiller langt oftere på Internett, PC eller mobiltelefon enn kvinner. Av mannlige spillere har 74 %⁷ spilt på Internett, PC eller mobiltelefon. Andel for kvinner er 40 %.

⁴ Evt. spill uten penger som hovedproblemspillet er utelatt fra oppstillingen.

⁵ Bingoautomater registrert særskilt fra 1. juli 2006

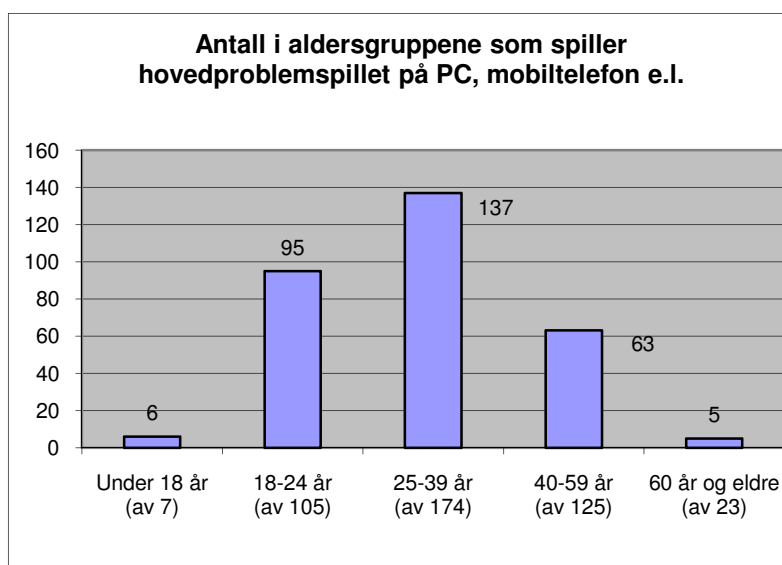
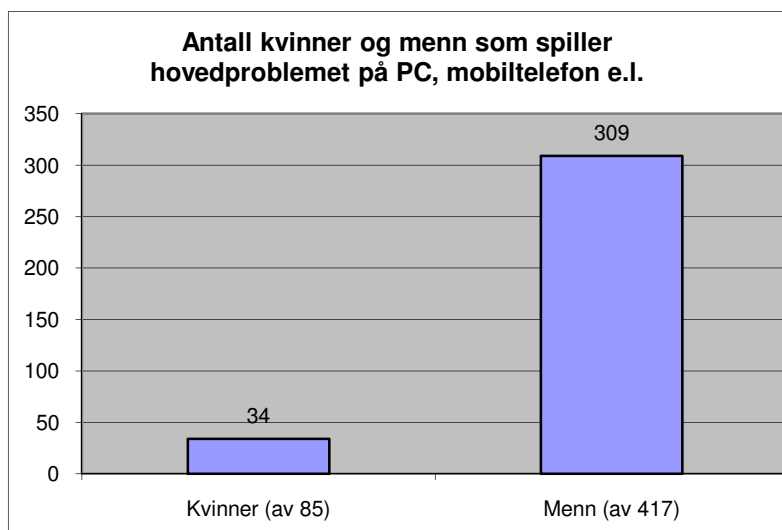
⁶ Keno var nytt tilbud fra november 2007.

⁷ Menn: N=417 og kvinner: N=85.

I forhold til alder er disse spillerne prosentvis oftest i aldersgruppene under 25 år.

Andel⁸ der spill på internett, PC eller mobiltelefon er registrert:

under 18 år 6 av 7 (86 %)
18 – 24 år 90 %
25 – 39 år 79 %
40 – 59 år 50 %
60 år og eldre 22 %

⁸ Under 18 år: N=7, 18 – 24 år: N=105, 25 – 39 år: N=174, 40 – 59 år: N=125 og 60 år og eldre: N=23.

Hva som er hovedproblemspillet når det blir spilt på en elektronisk plattform

Antall	total
poker	207
kasinospill	38
odds	34
hest	25
Tipping	3
Lotto/Extra / Keno	1
bingo	5
andre pengespill	16
ikke oppgitt	3
spill uten penger	17
sum	349

Utvalget er avgrenset til førstegangs samtaler. Noen har spilt på flere elektroniske måter, men flest spiller på PC/Internett hjemme.

Poker er oftest nevnt, og her for 207 spillere. De fleste som er omtalt, 202, spiller fra PC hjemme, men i tillegg eller i stedet for er det også registrert 14 samtaler der det er spilt fra PC på arbeidsplassen. Noen har også nevnt spill fra PC et annet sted eller fra mobiltelefon.

Kasinospill blir nevnt for totalt for 38 spillere. Alle spiller fra PC hjemme. For 4 er det i tillegg nevnt PC på arbeid. For enkelte er det også nevnt PC på andre steder.

17 som omtales på Hjelpelinjen med pengespillproblemer har spill som ikke er pengespill som det mest problematiske spillet. Dette vil vi komme tilbake til når vi omtaler samtaler med spillere som har problem med spill som ikke direkte er pengespill.

Om man spiller andre spill enn hovedspillet på en elektronisk måte:

I 229 førstegangs samtaler har vi registrert flere problematiske spill enn ett. For en del av disse er det også sagt at andre spill enn hovedproblemspillet blir spilt på nettet.

69 % (158 av 229) spiller hovedproblemspillet sitt på en elektronisk måte, og av disse spiller også 134 et annet problematisk spill på Internett e.l.

Det er også 12 spillere som bare spiller et annet spill enn hovedproblemspillet på en elektronisk måte.

Av de som spiller hovedproblemet på Internett, mobil eller lignende, er det med andre ord 134 som spiller flere spill som de har problem med på Internett e.l.. I tillegg har vi registrert 12 som bare spiller et annet omtalt spill enn hovedproblemspillet.

Hvor ofte spillere med pengespillproblem vanligvis spiller (på samtale tidspunktet)

Frekvens for 1.gangs samtaler	tall	prosent	Prosent der frekvens er omtalt
daglig	193	38 %	42 %
en eller flere ganger i uken	202	40 %	44 %
sjeldnere enn hver uke	13	3 %	3 %
spiller ikke nå (er ”spillefri”)	35	7 %	8 %
usikker	21	4 %	5 %
ikke tema	44	9 %	
total	508	100 %	100 %

Der spillefrekvens er tema blir det oppgitt at 86 % spiller en gang i uken eller oftere. 42 % spiller daglig.

Innringere som ringer på vegne av spilleren kan tenkes ikke helt å vite hvor ofte spilleren spiller. Om vi avgrensner utvalget til innringere som også er spillere, endrer ikke resultatene seg nevneverdig (83 % av spillerne oppgir at de spiller en dag i uken eller oftere, og 36 % spiller daglig (N=230)).

Hvor mye spiller har tapt totalt på pengespill de siste 4 ukene (samtale tidspunktet)

Tapt totalt de siste 4 uker (1.gangs samtaler)	tall	prosent	Prosent der tap er omtalt
har ikke spilt pengespill	39	8 %	9 %
under 2 000 kr	14	3 %	3 %
kr 2 000 til 5 999	59	12 %	13 %
kr 6 000 til 9 999	83	16 %	18 %
kr 10 000 til 19 999	65	13 %	14 %
kr 20 000 eller mer	93	18 %	21 %
har totalt sett vunnet og ikke tapt	5	1 %	1 %
usikker	91	18 %	20 %
ikke tema	59	12 %	
total	508	100 %	100 %

I samtaler der tapet er omtalt er det 3 % som på samtale tidspunktet sier det ikke er tapt mer enn 2 000 kroner de siste fire ukene og 9 % der det ikke er spilt pengespill. 35 % har tapt 10 000 kroner eller mer. Noen få (1 %) oppgir at de har vunnet mer enn de har tapt i denne perioden. Merk også at 20 % er usikre, dette kan blant annet forklares med at innringere som er pårørende kan være usikre på beløpsstørrelser.

Om vi avgrensner utvalget til innringere som også er spillere, endrer heller ikke dette resultatet seg så mye (5 % oppgir at de har tapt mindre enn 2 000, 11 % har ikke spilt pengespill og 35 % har tapt mer enn kroner 10 000 (N=222)).

7. Konsekvenser for spiller (pengespill)

Pengespill kan føre til en rekke konsekvenser for den enkelte spiller. Fra samtalen ved Hjelpelinjen har vi data om konsekvenser for følgende:

- helsemessige forhold
- sosiale relasjoner
- jobb og utdanning
- finansiering av spilling
- spillegjeld

Vi avgrensner her utvalget til førstegangs innringere som ringer på vegne av seg selv, og som også har ringt om pengespill. Andre samtaler, f.eks. fra pårørende er ikke tatt med.

Helsemessige konsekvenser nevnt av 1.gangs innringere	tall	prosent	prosent der dette er tema
ingen	18	7 %	8 %
fysiske (f.eks. hode- eller magesmerter)	29	12 %	13 %
psykiske (f.eks. angst og depresjon)	200	80 %	87 %
selvmordstanker eller – forsøk	40	16 %	17 %
usikker	9	4 %	4 %
ikke tema	20	8 %	
N (antall)		249	229

De fleste spillerne oppgir at de har fått helsemessige konsekvenser av spillingen.

Om vi avgrensner utvalget til spillere som har snakket om disse konsekvensene, oppgir 87 % at de har fått psykiske problem. 17 % har hatt selvmordstanker, og 13 % oppgir ellers fysiske plager.

Svekkede relasjoner til mennesker nær seg nevnt av 1.gangs innringere	tall	prosent	prosent der dette er tema
ja	192	77 %	88 %
nei	21	8 %	10 %
usikker	5	2 %	2 %
ikke tema	31	12 %	
totalt	249	100 %	100 %

I samtaler der sosiale konsekvenser har vært tema sier 88 % av spillerne at spillingen har ført til svekkede relasjoner til mennesker som står dem nær.

Konsekvenser for jobb eller utdanning nevnt av 1.gangs innringere	tall	prosent	prosent der dette er tema
nei – ingen	47	19 %	23 %
fravær / konsentrasjonsproblemer	113	45 %	55 %
sluttet	14	6 %	7 %
annet	30	12 %	14 %
usikker	9	4 %	4 %
ikke tema	42	17 %	
N (antall)		249	207

I samtaler der disse konsekvensene har vært omtalt, sier de fleste at spillingen har ført til konsekvenser i forhold til arbeid eller utdanning. 55 % oppgir fravær eller konsentrasjonsproblem. 7 % oppgir at de har måttet slutte.

Om en har finansiert spilling med noe av følgende, nevnt av 1.gangs innringere	tall	prosent	prosent der dette er tema
nei – ingen	46	18 %	21 %
lånte penger	169	68 %	75 %
ulovlige handlinger	31	12 %	14 %
salg av eiendeler (egne eller andres)	55	22 %	25 %
usikker	2	0,8 %	0,9 %
ikke tema	25	10 %	
N (antall)		249	224

I samtaler der finansiering har vært tema oppgir tre av fire (75 %) at de har finansiert spillingen ved hjelp av lånte penger. Langt færre oppgir ulovlige handlinger (14 %), men hver fjerde (25 %) nevner salg av eiendeler.

Om en har spillegjeld på samtaletidspunktet, nevnt av 1.gangs innringere	tall	prosent	prosent der dette er tema
nei – ingen	59	24 %	28 %
under 10 000	5	2 %	2 %
10 000 – 24 999	11	4 %	5 %
25 000 – 99 999	38	15 %	18 %
100 000 – 499 999	42	17 %	20 %
500 000 eller mer	28	11 %	13 %
usikker	26	10 %	12 %
ikke tema	40	30 %	
totalt	249	100 %	100 %

Der spillgjeld har vært tema i samtalen sier de færreste (28 %) at de ikke hadde spillegjeld på samtaletidspunktet. 8 % hadde spillegjeld som var mindre enn 25 000 kroner, 18 % hadde spillegjeld fra 25 000 til 100 000.

33 % hadde en gjeld på 100 000 kroner eller mer. Av disse var det noen (13 %) som hadde spillegjeld på en halv million kroner eller mer.

8. Spill som ikke er pengespill

Samtaler som handler om spill som ikke er lotteri- eller pengespill er også nevnt tidligere i denne gjennomgangen. I 157 samtaler er der utelukkende nevnt slike spill:

- 80 % av samtalen er ringt inn av pårørende, bare 16 % har ringt inn selv
- 80 % av samtalen er førstegangs samtaler
- 94 % av samtalen handler om gutter og menn
- 57 % av spillerne som er omtalt er under 18 år
- snittalderen er 18,9 år
- 71 % bor hos foreldre eller andre foresatte
- 62 % har lommepenger som hovedinntektskilde

I tillegg kommer en del samtaler der spiller også har problem med pengespill. Tidligere i presentasjonen har vi blant annet sett at det for 18 spillere med pengespillproblemer faktisk blir nevnt at spill uten penger er det mest problematiske.

Totalt er det gjennomført 214 samtaler med spill uten penger som tema. 174 av disse samtalen er førstegangs samtaler.

Type spill (førstegangs samtaler)

rollespill	72 %
bilspill	12 %
strategispill	9 %
action / skytespill	2 %
<u>ikke nevnt</u>	<u>6 %</u>
totalt	100 %
N (antall)	174

Rollespill er oftest nevnt. Her inngår rollespillet World of Warcraft.

Hjelpelinjen registrerer også bruk av tid på disse spillene. Her må det nevnes at mange innringere har vært usikre, i tillegg kommer samtaler der tidsbruk ikke har vært tema.

Tidsbruk (førstegangs samtaler)

mindre enn 2 timer	0,6 %
2 til 3 timer per dag	4 %
4 til 5 timer per dag	13 %
6 timer eller mer	21 %
usikker	45 %
<u>ikke tema</u>	<u>16 %</u>
totalt	100 %
N (antall)	174

Den store andelen usikre innringere kan bl.a. skyldes at det oftest er de pårørende og ikke spilleren selv som ringer.

Av 174 førstegangs samtaler er 125 utelukkende om spill uten penger. 49 samtaler kommer i tillegg der også pengespill er omtalt. I disse 49 samtalene utgjør spill uten penger hovedproblempillet i 18 samtaler. I 27 samtaler er det poker som er hovedproblempillet⁹.

I tillegg til å være nevnt som hovedproblempill er poker også nevnt i 18 andre samtaler. Dermed har totalt 45 spillere blitt omtalt med både spill uten penger og poker som problematiske spill.

Konsekvenser av spillingen (spill uten penger)

Også her vil vi vise konsekvenser av spillingen. Vi avgrensner til førstegangs samtaler og de som utelukkende har oppgitt spill uten penger.

Lesere må være oppmerksom på at vi her ikke har avgrenset til innringere som ringer om seg selv. Årsaken er at de fleste samtalene kommer fra pårørende. Informasjonen om konsekvenser for spiller baserer seg dermed ikke på informasjon fra spillerne selv.

Helsemessige konsekvenser nevnt i 1.gangs samtaler	tall	Prosent	prosent der dette er tema
ingen	17	14 %	15 %
fysiske (f.eks. hode- eller magesmerter)	11	9 %	9 %
psykiske (f.eks. angst og depresjon)	92	74 %	79 %
selvmordstanker eller – forsøk	8	6 %	7 %
usikker	8	6 %	7 %
ikke tema	8	6 %	
N (antall)		125	117

For de fleste blir det oppgitt helsemessige konsekvenser av spillingen.

Om vi avgrensner utvalget til spillere der disse konsekvensene har vært omtalt, oppgir 79 % at spillerne har fått psykiske helsemessige konsekvenser. Enkelte nevner også fysiske konsekvenser eller selvmordstanker.

Resultatet er ikke ulikt konsekvensene som spillere med pengespillproblemer oppgir.

Svekkede relasjoner til mennesker nær seg nevnt i 1.gangs samtaler	tall	prosent	prosent der dette er tema
ja	101	81 %	94 %
nei	7	6 %	6 %
ikke tema	17	14 %	
totalt	125	100 %	100 %

I samtaler der sosiale konsekvenser har vært tema blir det nevnt for 94 % at spillingen har sosiale konsekvenser.

⁹ I tillegg er det nevnt odds (1), hest (1) og andre pengespill (2).

Konsekvenser for jobb eller utdanning nevnt av 1.gangs innringere	tall	prosent	prosent der dette er tema
nei – ingen	5	4 %	4 %
fravær / konsentrasjonsproblemer	90	72 %	77 %
sluttet	27	22 %	23 %
annet	10	8 %	9 %
usikker	2	2 %	2 %
ikke tema	8	6 %	
N (antall)		125	117

I samtaler der disse konsekvensene har vært omtalt, sier de fleste at spillingen har ført til konsekvenser i forhold til arbeid eller utdanning. 77 % oppgir fravær eller konsentrasjonsproblem. 23 % oppgir at spillerne har måttet slutte.

Siden spillerne her er mye yngre enn spillere med pengespillproblem vil konsekvensen for det meste dreie seg om skolegang.

Konsekvenser i forhold til arbeid eller utdanning er forholdsvis oftere omtalt for disse spillerne enn det spillere med pengespillproblemer rapporterer om.

9. Vedlegg

Anropsstatistikk og besvarte samtaler hos Hjelpelinjen

Tabellen viser hvor mange som ringer nummeret til Hjelpelinjen og gjennomførte samtaler. Statistikk over anrop (når en slår nummeret) får vi fra Telenor. Statistikk over samtaler utarbeider Hjelpelinjen.

Anropsstatistikk	anrop	besvarte	svarprosent
2007	4 798	2 217	46 %
2007 i åpningstiden	4 067	2 191	54 %
2008	2 931	1 365	47 %
2008 i åpningstiden	2 605	1336 ¹⁰	51 %

I åpningstiden i 2008 har svarprosenten vært 51 %. Dette er en liten reduksjon fra 2007.

Anrop blir registrert hver gang telefonnummeret 800 800 40 blir slått på en telefon. Registreringen skjer selv om innringer legger på før telefonen ringer hos Hjelpelinjen. Innringere som får opptatt og ringer opp igjen blir registrert med ett anrop for hver gang de slår nummeret. Differansen mellom tekniske anrop og samtaler er derfor ingen fullgod indikasjon på linjens tilgjengelighet og kapasitet.

Anrop fra fast- og mobiltelefon¹¹ i 2008:

skjult nummer	303	10 %
mobiltelefon	1 234	42 %
fasttelefon	1 294	44 %
ikke registrert	100	3 %
totalt	2 931	100 %

52 % av anropene til Hjelpelinjen kommer fra mobiltelefon eller telefon med skjult nummer.

¹⁰ 1 365 samtaler fratrukket 29 samtaler som ikke er besvart i åpningstiden.

¹¹ Telenor sin anropsstatistikk viser de fem første sifrene i telefonnummeret.

Besøkende på nettstedet til Hjelpelinjen

Besøk på www. hjelpelinjen.no	2004		2005		2006		2007		2008	
	Totalt	Unike	Totalt	Unike	Totalt	Unike	Totalt	Unike	Totalt	Unike
Januar	343	305	420	343	1 025	860	887	738	697	597
Februar	302	256	376	321	775	646	877	710	591	513
Mars	347	294	431	368	1 167	983	993	787	544	476
April	307	251	779	680	1 056	874	748	593	795	697
Mai	297	241	376	311	1 217	1 038	780	642	646	536
Juni	206	172	365	296	924	789	524	411	578	485
Juli	221	188	278	215	459	397	473	385	780	671
August	266	228	388	317	625	523	549	424	717	615
September	374	314	591	490	816	677	782	658	904	783
Oktober	411	347	598	456	986	808	412	356	877	768
November	443	387	663	559	763	645	799	666	1088	983
Desember	399	336	675	582	716	632	717	629	538	470
Snitt per måned	326	277	495	412	877	739	712	583	730	633
Sum for året	3 916		5 940		10 529		8 541		8 755	

Nettstedet hadde 8 755 besøk i 2008. Dette er en liten øke (3 %) fra 2007 da tallet var 8 541. Gjennomsnittlig var det i siste år 730 besøk i måneden og i snitt 633 unike besøkende.